

У Беларускім дзяржаўным універсітэце культуры і мастацтва конкурсны бал на спецыяльнасці, дзе прадугледжаны ўступны іспыт па творчасці, складаецца з дзвюх частак: сумы балаў ў ЦТ і сэрдніга бала атэстата і сумы балаў, якія аттурыент атрымлівае на трох этапах экзамена на падмезе "Творчасць". Тамі чынам, творчыя здольнасці — гэта палова поспеху пры паступленні ў ётую ВНУ. Але ж треба не праставаць мясец гэтыя здольнасці, але і ўдала прадэмманстраваць іх падметной экзаменавай камісіі. Як паказаць сябе, каб быць зауважаным экзаменатамі, як атрымаць найбольш высокі бал, якія існуюць тонкасці і хітарасці пры задачах экзамена на творчасці, нам расказаці адказы сакратара прыёмнай камісіі БДУКіМ, начальнік аддзела вучэбна-методычнага забеспячэння, менеджменту і якасці адукацыі, кандыдат мастацтвазнаўства, дацэнт Ларыса Голікова і памочнік адказнага сакратара прыёмнай камісіі па работе с СМІ, кандыдат педагогічных навук, дацэнт, прафесар кафедры менеджменту сацыяльна-культурнай дзеянасці Святлана Майсячук.

— Пры паступленні на якія спецыяльнасці прадугледжаны экзамен на творчасці і які ён мае асаблівасці на кожнай з іх?

Л.Голікова. У этым годзе прыём у нашу навучальную установу ахыцьляеца на 41 напрамак спецыяльнасці і спецыялізаціі, з іх па 22 прадугледжаны экзамен на творчасці. Змест этапа экзамена, безумоўна, для розных груп спецыяльнасцей істотна адразніваецца. Так, напрыклад, пры паступленні на спецыяльнасць "Народная творчесць" (напрамак "Народныя рамёствы") "Дэкараторы вырабаў" у межах экзамена на творчасці аттурыенты здаюць малонак, жывапіс і кампазіцыю, а на спецыяльнасць "Рэжысур" (напрамак "Рэжысур свят (народныя)" — акцёрскае майстэрства, рэжысур і калёквум.

— Калі з большасцю этапаў экзамену ёсё большім зразумела, што пра тое, што такое калёквум, думаю, аттурыенты ўлічляюць досьць цымяна. Пры паступленні на якія спецыяльнасці здаецца калёквум?

Л.Голікова. Калёквум — гэта субъесданне, якое дамагае экзаменатамі выявіць агульні ўзровень развіцця аттурыента, яго цікавасць да культуры і мастацтва. Весь этап выявіць на творчасці часам бывае найбольш важны, чым два папярэдні. Рэжысёр не можа быць вузкіздаванным чалавекам, які ведае толькі тое, што ён выучыў. Тут патрабуе шырокія адукацыі: ён павінен разбрэцца не толькі ў рэжысуре, але і ў мастацтве ўгомуле: выяўлёнім мастацтва, музыцы, літаратуры, безумоўна, у тэатральным мастацтве.

С.Майсячук. Калёквум на якія трэцяя этапу экзамена на творчасці здаецца таксама пры паступленні на ўсё спецыялізацыі спецыяльнасці "Сацыяльна-культурнай дзеянасці". Першы этап творчага іспыту для гэтых аттурыентаў — выкананне сцэнарна-рэкламнага задання, падчас якога аттурыентам прапаноўваюць некалькі кампанентаў (напрыклад, "журналіст", "адказны сакратар прыёмнай камісіі" і "аттурыент"), які ён павінен ад'яднаць у нейкай адлачынкавай праграме — ток-шуо, канцэрце, тэматычным вечарам і інш. Мэта гэтага выработавання — вызначыць ўзровень драматурычнага мыслення аттурыента. На адным з этапаў творчага іспыту аттурыенты павінны пака-

3 мінулага года ў парадку эксперымента таленавітыя аттурыенты дзвоях навучальных установаў нашай краіны — Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў і Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі — атрымалі адлачкавыя шансы стаць студэнтамі этых прастыхных ВНУ. Паводле дзеючых сёння Правілу прыёму, вынікі ўступных іспытаваў па творчасці сталі адыгрываць больш істотную ролю. Сёлета у называемых навучальных установах конкурсны бал на спецыяльнасці, дзе прадугледжаны экзамен на творчасці, будзе падсумоўваўца з чатырох складнікаў: сэрдніга арфметычнага балава ёстества і атэстата і выніку двух ЦТ (максімум 10 балоў), а таксама адзнака за кожны з трох этапаў экзамена на творчасці (максімум 30 балоў). Калі раней судносіны агульнаадукаваных ведаў (два ЦТ + атэстат) і ацэнкі творчых здольнасцей былі 1:1, то зараз яны складаюць 1:3. Фактычна верагоднасць паступлення ў ётую ВНУ сяйня на 75% залежыць ад творчых здольнасцей чалавека.

Мы звязнічаліся з шэрагам пытанняў да намесніка адказнага сакратара прыёмнай камісіі Беларускай акадэміі музыкі дацэнта кафедры спецыяльнага фартэпіана Сяргея Тургеля.

— Ці набірае хто-небудзь з аттурыентаў максімальная 40 конкурсных балоў?

Не. Максімальная балы (32-33) быўваюць толькі ў аттурыентаў, якія паступаюць на спецыяльнасць "Музыкантства". На жаль, тыя, хто многа займаецца

Майстэрства, веда і... дрэс-код

музыкай, на ёсё астаянне, як правіла, ува-
гі не звязываюць. Безумоўна, гэта не павін-
на быць сістэмай, але калі чалавек па б
гадзін у дэнь здаймаецца спецыяльную адука-
цыю. Акрамя таго, у нас ёсьць магчымасць
адсочаць іх дасягненні праз выступленні
на конкурсах, уздел у канцэртах і інш.

**— Атрымліваеца, што паступіць у акадэмію музыкі пасля музичнай шко-
лы без дадатковай падрыхтоўкі немагчыма?**

Ва ўсякім выпадку, малаверагодна.
Выключчоне магчымасць складацца толькі
аб'ектыўнай прычыны — напрыклад, калі
абтутурыенты ад'яднаюць у прыёмную камісію

— Які з этапаў экзамена на творчасці арфметычнага атэстата і выніку двух ЦТ?

Усе этапы адноўляюцца складаныя,

найперш аттурыенты паказваюць сваё

майстэрства — валодання інструментам,

падчас другога этапа (сальфедыя) камісія

анализуе іх слыхавыя магчымасці,

на трэцім этапе (гармонія) вызначаеца

тэатральнасць.

— Наколькі нам вядома, у музич-
ных школах тады прадмет, як гармонія,
не выкладаецца. Ці паступаюць да вас
выпускнікі сірэдніх школ, і як атры-
маюць неабходныя веды па гармонії?

Згодна з Правіламі прыёму ў вы-
шэйшыя і сірэднія спецыяльныя наву-
чальныя установы, зацверджанымі указам
Працінта Рэспублікі Беларусь ад
07.02.2006 №80 (са зменамі і дап. ад
26.04.2010 г. № 200), прыём у нашу ВНУ

ахыцьляеца на базе сірэднія адука-
цы, таму аттурыенту, які пры падачы да-
кументаў пры'яўляе атэстат ад сірэднія
адукцыі, мы не можам адмовіць. Аднак мы

адразу цікавімі, ці валодае ён ведамі па гармоніі, неабходнымі для здання экза-
мену на творчасці: як правіла, такі атту-
рыенты бірзяць прыватны юрок гармоні

або займаюць на падрыхтоўных курсах.
— Ці ёсьць сакрэты, ведаючыя якія,
можна спадабацца прыёмнай камісіі?

фору калегам з факультэтам музычнага мастацтва і трады-
цыйнай беларускай культуры і сучаснага мастацтва, для
якіх мастацтва з'яўляюцца атэстатаў, складаеца з

Л.Голікова. Набор на спецыяльнасць "Сацыяльна-культурна дзеянасць" ахыцьляеца толькі другі год, але на-
ват у мінулом годзе, калі спецыяльнасць была, як кажуць, "не
раскрычана", конкурс складаў 2,5 чалавека на месца на дзён-
і 4,5 — на завочным аддзяленні. Мяркую, што і сёлета

конкурс на гэту спецыяльнасць будзе дастатковы высокі.

**— Безумоўна, на калёквіуме аттурыент павінен па-
казаць шырокі кругагляд. А чым яшчэ можна ўрадзіць**

Л.Голікова. Чалавек павінен умечь прадстаўваць сябе. Акрамя дзманстрацыі ведаў па пэўных фактах і з'явах культуры і мастацтва, ён павінен адказаў пераканана. Калі быўда, што ён не праща выучыў матэрыял і ў яго добрая механічная памяць, а што ён добра арентеуета ў пракцыках і з'явах культурнай сферы і можа пазіцыоніро-
ваць сябе ў гэтым. І экзаменавай камісіі заўсёды ад-
значае такія свядомыя адказы. Павінна атчувацца харыз-
ма, прайўляцца, як кажуць творчыя людзі, пэўныя кураж.

**— Як яхчу вучыца менавіта тун,
гэта мой усвядомлены выбар!**

— Як быць на калёквіуме лепшым з іншых?

С.Майсячук. Бяспрэчна, на калёквіум будуть пы-
танні, якія закранаюць сацыяльна-культурную сферу. Я
раю аттурыентам аваўязковым зайсці на сайт Міністэрства
культурнай дзеянасці, ахыцьляеца толькі другі год, але на-
натуе, што аттурыенты не ведаюць нават прывізшы

Міністэрства. Конкурс складаў 2,5 чалавека на месца на дзён-
і 4,5 — на завочном аддзяленні. Мяркую, што і сёлета

конкурс на гэту спецыяльнасць будзе дастатковы высокі.

— Ці бывае, што аттурыент павінен паступае да ташк

Л.Голікова. Расхваляваўшыся, атту-

рент можа забыцца на тэкст, але
гэта не голубона. Калі потым
ён сабраўся і добра сябе
паказаў, то гэта можа не пабыва-
ць на яго адзнакі.

**— Якая эмаяціянальная рэакцыя бывае
падчас экзамена?**

Л.Голікова. Рэакцыя на атту-
рент можа забыцца на тэкст, але
гэта не голубона. Калі потым
ён сабраўся і добра сябе
паказаў, то гэта можа не пабыва-
ць на яго адзнакі.

— Ці бывае, што аттуриент, які паступае да камісію на гэ-

тym экзамене?

Л.Голікова. Бывае, і нават пры паступленні на спецыяльнасць, звязаны з тэатральнай творчасцю. І рэакцыя ў камісіі адпаведная. Як можна размایаць языком з чалавекам, які хоча звязацца далейша жыццё з тэатрам, але не пабывае на адным спектаклі?..

"Я хачу вучыца менавіта тун, гэта мой усвядомлены выбар!"

Калі аттуриент ідзе на ўступны экзамен з такой матываваціяй, поспех яму забяспечаны

— Што прадугледжвае экзамен на акцёрскім май-

тэстам і з яе зблізь добрае ўражанне на камісію на гэ-

тым экзамене?

Л.Голікова. Экзамен на акцёрскім майстэрстве буде-
тэрадычнай працой: проза, байка, верш. Безумоўна,
аттуриент можа паказаць і больш шырокі рэPERTUAR. Ужо на гэтым этапе на прапанаванай праграме можна меркаваць пра круглый аттуриента. Значная частка

праходзіць з творамі, выучынымі на памяць яшчэ ў сколі. Асаблівай папулярнасцю сярод аттуриентаў бытуюць практычнае выступленне на экзамене аттуриента пада-
зайдзіць з творамі, выучынымі на памяць яшчэ ў сколі. Аттуриент пада-
зайдзіць з творамі, выучынымі на памяць яшчэ ў сколі. Практычнае выступленне на экзамене аттуриента пада-
зайдзіць з творамі, выучынымі на памяць яшчэ ў сколі.

— Право і з'яўляюцца экзамен на творчасці

**— Ці магчымы апеляцыі на выніках
экзамена на творчасці?**

Безумоўна, аднак апеляцыі — з'яўляюцца ўнутрэнім. Мы аваўязаваны публічнасцю вы-
слушаніем твораў аттуриента, падзілі сябе ў разумных межах, таму экзамен часам засядае ў камісіі да 8 гадзін вечара.

— Ці выкарыстоўваюць аттуриенты права ап-

еляцыі экзаменавай адзнакі па падмезе "Твор-

часць"?

Л.Голікова. На май памяці апеляцыі не было, таму
што кожная камісія тлумачыць аттуриенту, на чым яго памяць, і дае парады. Бывае нават так, што чалавек, ат-
машыўшы нездавальнюючу адзнаку, дзякую камісіі за падбра-
зіўшы аналіз яго выступлення і заўгавіц. У нас быўлю людзі, якія паступалі некалькі гадоў запар, нарашце адольвалі

— Потым аттуриент не нафадзіцца паказаць, як ён уяўляе
себе з'яўляюцца — паказаць эпизод на прапановану камісію ці той, што аттуриент рыхт